

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ

॥ ഏകപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ഏകപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

ശ്രീരാമപ്രഭാവം വർണയതാ ഹനുമതാ രാവണസ്യ പ്രബോധനം
തം സമീക്ഷ്യ മഹാസത്ത്വം
സത്ത്വവാൻ ഹരിസത്തമഃ |
വാക്യമർഥവദവ്യഗ്ര -
സ്തമുവാച ദശാനനം || 5.51.1 ||

അഹം സുഗ്രീവസന്ദേശാ -
ദിഹ പ്രാപ്തസ്തവാന്തികേ |
രാക്ഷസേശ ഹരീശസ്ത്യാം
ഭ്രാതാ കുശലമബ്രവീത് || 5.51.2 ||

ഭ്രാതൃഃ ശൃണു സമാദേശം
സുഗ്രീവസ്യ മഹാത്മനഃ |
ധർമാർഥസഹിതം വാക്യ -
മിഹ ചാമുത്ര ച ക്ഷമം || 5.51.3 ||

രാജാ ദശരഥോ നാമ
രഥകുഞ്ജരവാജിമാൻ |
പിതേവ ബന്ധുർലോകസ്യ
സുരേശ്വരസമദ്യുതിഃ || 5.51.4 ||

ജ്യേഷ്ഠസ്തസ്യ മഹാബാഹുഃ
 പുത്രഃ പ്രിയതരഃ പ്രഭുഃ |
 പിതൂർനിദേശാന്നിഷ്ടക്രാന്തഃ
 പ്രവിഷ്ടോ ദണ്ഡകാവനം || 5.51.5 ||

ലക്ഷ്മണേന സഹ ഭ്രാത്രോ
 സീതയാ സഹ ഭാര്യയാ |
 രാമോ നാമ മഹാതേജാ
 ധർമ്യം പന്നമാനമാശ്രിതഃ || 5.51.6 ||

തസ്യ ഭാര്യാ ജനസ്ഥാനേ
 ഭ്രഷ്ടാ സീതേതി വിശ്രുതാ |
 വൈദേഹസ്യ സുതാ രാജേന്താ
 ജനകസ്യ മഹാത്മനഃ || 5.51.7 ||

മാർഗമാണസ്തു താം ദേവീം
 രാജപുത്രഃ സഹാനുജഃ |
 ഋഷ്യമൂകമനുപ്രാപ്തഃ
 സുഗ്രീവേണ ച സംഗതഃ || 5.51.8 ||

തസ്യ തേന പ്രതിജ്ഞാതം
 സീതായാഃ പരിമാർഗണം |
 സുഗ്രീവസ്യാപി രാമേണ
 ഹരിരാജ്യം നിവേദിതും || 5.51.9 ||

തതസ്തേന മൃധേ ഹത്യാ
 രാജപുത്രേണ വാലിനം |
 സുഗ്രീവഃ സ്ഥാപിതോ രാജേ
 ഹർയൂക്ഷാണാം ഗണേശ്വരഃ || 5.51.10 ||

ത്വയാ വിജ്ഞാതപൂർവശ്ച
 വാലീ വാനരപുംഗവഃ |
 സ തേന നിഹതഃ സംഖ്യേ
 ശരേണൈകേന വാനരഃ || 5.51.11 ||

സ സീതാമാർഗ്ഗേണ വ്യഗ്രഃ
 സുഗ്രീവഃ സത്യസംഗരഃ |
 ഹരീൻ സമ്പ്രേഷയാമാസ
 ദിശഃ സർവാ ഹരീശ്വരഃ || 5.51.12 ||

താം ഹരീണാം സഹസ്രാണി
 ശതാനി നിയുതാനി ച |
 ദിക്ഷു സർവാസു മാർഗ്ഗന്തേ
 ഹൃദ്യശ്ചോപരി ചാംബരേ || 5.51.13 ||

വൈനതേയസമാഃ കേചിത്
 കേചിത് തത്രാനിലോപമാഃ |
 അസംഗതയഃ ശീഘ്രാ
 ഹരിവീരാ മഹാബലാഃ || 5.51.14 ||

അഹം തു ഹനുമാന്നാമ
 മാരുതസ്യൗരസഃ സുതഃ |
 സീതായാസ്തു കൃതേ തൂർണം
 ശതയോജനമായതം || 5.51.15 ||

സമുദ്രം ലംഘയിത്യേവ
 ത്വാം ദിദ്യക്ഷുരിഹാഗതഃ |
 ഭ്രമതാ ച മയാ ദൃഷ്ടാ
 ഗൃഹേ തേ ജനകാത്മജാ || 5.51.16 ||

തദ് ഭവാൻ ദൃഷ്ടധർമാർഥ -
 സ്തപഃ കൃതപരിഗ്രഹഃ |
 പരദാരാൻ മഹാപ്രാജ്ഞ
 നോപരോദ്ധും ത്വമർഹസി || 5.51.17 ||

നഹി ധർമവിരുദ്ധേഷു
 ബഹുപായേഷു കർമസു |
 മൂലഘാതിഷു സജ്ജന്തേ
 ബുദ്ധിമന്തോ ഭവദ്വിധാഃ || 5.51.18 ||

കശ്ച ലക്ഷ്മണമുക്താനാം
 രാമകോപാനുവർതിനാം |
 ശരണാമഗ്രതഃ സ്ഥാതും
 ശക്തോ ദേവാസുരേഷുപി || 5.51.19 ||

ന ചാപി ത്രിഷു ലോകേഷു
 രാജൻ വിദ്യേത കശ്ചന |
 രാഘവസ്യ വ്യലീകം യഃ
 കൃത്യാ സുഖമവാപ്നുയാത് || 5.51.20 ||

തത് ത്രികാലഹിതം വാക്യം
 ധർമ്യമർഥാനുയായി ച |
 മന്യസ്യ നരദേവായ
 ജാനകീ പ്രതിദീയതാം || 5.51.21 ||

ദൃഷ്ടാ ഹീയം മയാ ദേവീ
 ലബ്ധം യദിഹ ദുർലഭം |
 ഉത്തരം കർമ യച്ഛേഷം
 നിമിത്തം തത്ര രാഘവഃ || 5.51.22 ||

ലക്ഷിതേയം മയാ സീതാ
 തഥാ ശോകപരായണാ |
 ഗൃഹേ യാം നാഭിജാനാസി
 പഞ്ചാസ്യാമിവ പന്നഗീം || 5.51.23 ||

നേയം ജരയിതും ശക്യാ
 സാസുരൈരമരൈരപി |
 വിഷസംസ്പൃഷ്ടമത്യർഥം
 ഭുക്തമന്നമിവൗജസാ || 5.51.24 ||

തപഃ സന്താപലബ്ധസ്തേ
 സോഽയം ധർമപരിഗ്രഹഃ |
 ന സ നാശയിതും ന്യായ
 ആത്മപ്രാണപരിഗ്രഹഃ || 5.51.25 ||

അവധൃതാം തപോഭീർയാം
 ഭവാൻ സമനുപശ്യതി |
 ആത്മനഃ സാസുരൈർഭേദൈവ -
 ര്ഭേദാത്സുതത്രാപ്യയം മഹാൻ || 5.51.26 ||

സുഗ്രീവോ ന ച ദേവോഽയം
 ന യക്ഷോ ന ച രാക്ഷസഃ |
 മാനുഷോ രാഘവോ രാജൻ
 സുഗ്രീവശ്ച ഹരീശ്വരഃ |
 തസ്മാത് പ്രാണപരിത്രാണം
 കഥം രാജൻ കരിഷ്യസി || 5.51.27 ||

ന തു ധർമോപസംഹാര -
 മധർമഫലസംഹിതം |

തദേവ ഫലമൻവേതി

ധർമശ്ചാധർമനാശനഃ || 5.51.28 ||

പ്രാപ്തം ധർമഫലം താവദ്

ഭവതാ നാത്ര സംശയഃ |

ഫലമന്യാപ്യധർമസ്യ

ക്ഷിപ്രമേവ പ്രപന്ത്യസേ || 5.51.29 ||

ജനസ്ഥാനവധം ബുദ്ധ്യാ

വാലിനശ്ച വധം തമാ |

രാമസുഗ്രീവസഖ്യം ച

ബുദ്ധ്യസ്വ ഹിതമാത്മനഃ || 5.51.30 ||

കാമം ഖൽവഹമപ്യേകഃ

സവാജിരഥകുഞ്ജരാം |

ലങ്കാം നാശയിതും ശക്ത -

സ്തസ്യൈഷ തു ന നിശ്ചയഃ || 5.51.31 ||

രാമേണ ഹി പ്രതിജ്ഞാതം

ഹർയ്യക്ഷഗണസന്നിധൗ |

ഉത്സാദനമമിത്രാണാം

സീതാ യൈസ്തു പ്രധർഷിതാ || 5.51.32 ||

അപകുർവൻ ഹി രാമസ്യ

സാക്ഷാദപി പുരന്ദരഃ |

ന സുഖം പ്രാപ്നൂയാദന്യഃ

കിം പുനസ്ത്വദ്വിധോ ജനഃ || 5.51.33 ||

യാം സീതേത്യഭിജാനാസി

യേയം തിഷ്ഠതി തേ ഗൃഹേ |

കാലരാത്രിതി താം വിദ്ധി
സർവലങ്കാവിനാശിനീം || 5.51.34 ||

തദലം കാലപാശേന
സീതാവിഗ്രഹരൂപിണാ |
സ്വയം സ്കന്ധാവസക്തേന
ക്ഷേമമാത്മനി ചിന്ത്യതാം || 5.51.35 ||

സീതായാസ്തേജസാ ദഗ്ധാം
രാമകോപപ്രദീപിതാം |
ദഹ്യമാനാമിമാം പശ്യ
പുരീം സാട്ടപ്രതോലികാം || 5.51.36 ||

സ്വാനി മിത്രാണി മന്ത്രിംശു
ജ്ഞാതീൻ ഭ്രാതൃൻ സുതാൻ ഹിതാൻ |
ഭോഗാൻ ദാരാംശു ലങ്കാം ച
മാ വിനാശമുപാനയ || 5.51.37 ||

സത്യം രാക്ഷസരാജേന്ദ്ര
ശൃണുഷ്വ വചനം മമ |
രാമദാസസ്യ ദൂതസ്യ
വാനരസ്യ വിശേഷതഃ || 5.51.38 ||

സർവാൻ ലോകാൻ സുസംഹൃത്യ
സഭൂതാൻ സചരാചരാൻ |
പുനരേവ തഥാ സ്രഷ്ടും
ശക്തോ രാമോ മഹായശഃ || 5.51.39 ||

ദേവാസുരനരേന്ദ്രേഷു
യക്ഷരക്ഷോരഗേഷു ച |

വിദ്യാധരേഷു നാഗേഷു
ഗന്ധർവേഷു മൃഗേഷു ച || 5.51.40 ||

സിദ്ധേഷു കിന്നരഭ്രാന്തേഷു
പതന്ത്രതിഷു ച സർവതഃ |
സർവത്ര സർവഭൂതേഷു
സർവകാലേഷു നാസ്തി സഃ || 5.51.41 ||

യോ രാമം പ്രതി യുധ്യേത
വിഷ്ണുതുൽയപരാക്രമം |
സർവലോകേശ്വരസ്യേഹ
കൃത്വാ വിപ്രിയമീദൃശം |
രാമസ്യ രാജസിംഹസ്യ
ദുർലഭം തവ ജീവിതം || 5.51.42 ||

ദേവാശ്ച ദൈത്യാശ്ച നിശാചരേന്ദ്ര
ഗന്ധർവവിദ്യാധരനാഗയക്ഷാഃ |
രാമസ്യ ലോകത്രയനായകസ്യ
സ്ഥാതും ന ശക്താഃ സമരേഷു സർവേ || 5.51.43 ||

ബ്രഹ്മാ സ്വയംഭൂശ്ചതുരാനനോ വാ
രുദ്രസ്ത്രിനേത്രസ്ത്രിപുരാന്തകോ വാ |
ഇന്ദ്രോ മഹേന്ദ്രഃ സുരനായകോ വാ
സ്ഥാതും ന ശക്താ യുധി രാഘവസ്യ || 5.51.44 ||

സ സൗഷ്ഠ്വോപേതമദീനവാദിനഃ
കപേർനിശമ്യാപ്രതിമോഽപ്രിയം വചഃ |
ദശാനനഃ കോപവിവൃത്തലോചനഃ
സമാദിശത് തസ്യ വധം മഹാകപേഃ || 5.51.45 ||

॥ ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
സുന്ദരകാണ്ഡേ ഏകപത്യാശഃ സർഗഃ ॥